

جمهوری اسلامی ایران

مجلس شورای اسلامی

اداره کل قوانین و تدنویسی

شماره ۱۱۶۳۰

تاریخ ۲۸/۸/۱۷

پیوست ۱/۱

بجانب

اداره کل سرخانه شورای نگهبان
شماره ۱۲۶۷۰
تاریخ ۱۳۶۸/۷/۲۰

شورای محترم نگهبان

عطف به نامه شماره ۱۱۰۰ مورخ ۱۳۶۸/۷/۲۰ و پیرو نامه شماره

۱۰۸۱ مورخ ۱۳۶۸/۷/۹

لایحه شماره ۴۰۰۸۴/ل/۲۳ مورخ ۱۳۶۸/۴/۱۵ دولت در خصوص
حمایت از آزادگان (اسرای آزاد شده) بعد از ورود به کشور که یک فوریت
آن در جلسه علنی روز سه شنبه ۱۳۶۸/۴/۲۷ تصویب شده بود ، در جلسه
علنی روز سه شنبه ۱۳۶۸/۸/۱۶ مجلس شورای اسلامی با اصلاحاتی
بتصویب رسیده است که در اجرای اصل نود و چهارم قانون اساسی برای
رسیدگی و اظهار نظر آن شورای محترم به پیوست ارسال می گردد . / ن

رئیس مجلس شورای اسلامی

مهدی کروبی

جمهوری اسلامی ایران

مجلس شورای اسلامی

اداره کل قوانین و فرائین و فقه نویسی

شماره ۱۱۶۷

تاریخ

اداره کل شورای نگهبان
شماره ۱۳۶۷
تاریخ ۱۳۶۸/۵/۱۸

پسیم تعالی

لایحه حمایت از آزادگان (اسرای آزاد شده) بعد از ورود به کشور

ماده ۱ - اسرای آزاد شده به کسانی اطلاق میگردد که به سبب مأموریت محوله در طول جنگ تحمیلی ، و در جهت دفاع از انقلاب اسلامی و استقلال و تمامیت ارضی کشور جمهوری اسلامی توسط عوامل دشمن در داخل یا خارج از کشور اسیر گردیده و پس از مقاومت دلیرانه آزاد شده باشند .

ماده ۲ - اسرای آزاد شده و مشمول قانون خدمت وظیفه عمومی در صورت سلامت روحی و جسمی در صورتیکه بیش از شش ماه در اسارت بوده اند از خدمت وظیفه عمومی معاف میگرددند و در صورتیکه کمتر از شش ماه اسیر باشند به میزان سه برابر مدت اسارت از مدت خدمت وظیفه آنان کسر میگردد و اداره وظیفه عمومی مکلف است با اعلام نظر بنیاد شهید نسبت به تعیین وضعیت خدمت وظیفه عمومی آنان فوراً اقدام نماید .

تبصره ۱ - ایرانیانی که در راه دفاع از انقلاب اسلامی در خارج از ایران برای مدت ۶ ماه یا بیشتر به زندان افتادند مشمول این قانون می باشند .

تبصره ۲ - افراد غیر نظامی که در بدو تهاجم نظامی دشمن بطور عادی به اسارت درآمدند در صورتیکه شماره اسارت داشته و در اردوگاه بوده باشند مشمول این قانون خواهند بود و در موارد تردید استعلام از وزارت اطلاعات ضروری است .

تبصره ۳ - اسرای آزاد شده از پرداخت هرگونه وجوه اخذ شده تحت عنوانین ، مابالم تفاوت ، خسارات وارده و غیره ناشی از اجرای این ماده معاف بوده و صدور کارت پایان خدمت به منزله تسویه حساب نیز تلقی می گردد .

ماده ۳ - سازمان ثبت احوال کشور موظف است نسبت به صدور فوری شناسنامه جدید جمهوری اسلامی برای عموم اسرای آزاد شده اقدام نماید .

ماده ۴ - کلیه دستگاههاییکه به نحوی خانواده های اسراء را بر طبق آئین نامه ها و ضوابط خاص خود حمایت می نمودند موظفند پس از آزادی اسراء تا یکسال کماکان به حمایت خود ادامه دهند .

ماده ۵ - اسرای آزاد شده که در جریان جنگ تحمیلی و مدت اسارت به تشخیص کمیسیون پزشکی بنیاد امور جانبازان به درجه جانبازی نائل شده اند یا بر اثر ضایعات ناشی از دوران جنگ و اسارت جانباز و یا از کار افتاده می شوند با صلاح دید مقام رهبری تحت پوشش بنیاد جانبازان قرار خواهند گرفت و مانند سایر جانبازان با آنان رفتار خواهد شد .

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

تبصره ۱ - معالجه و درمان این عده از جانبازان با اولویت از سوی بنیاد جانبازان انجام می‌گیرد .

تبصره ۲ - تشخیص لزوم اعزام اسرای آزاد شده جانباز و بیمار به خارج از کشور بعهده کمیسیون پزشکی بنیاد جانبازان می‌باشد .

ماده ۶ - وزارت بهداشت ، درمان و آموزش پزشکی و کلیه دستگاه‌های که امکانات بهداشتی و درمانی دارند و همچنین کلیه بیمارستانها و مراکز درمانی خصوصی مکلفند حسب مورد نسبت به درمان رایگان آن دستاوار اسرای آزاد شده که بیمار تشخیص داده میشوند تا بهبودی کامل اقدام و گواهی لازم دال بر سلامت آنان را صادر نمایند . و برای کلیه اسرای آزاد شده موافق تحت تکفل آنان دفتر چمتا مین خدمات درمانی همانند کارکنان مشمول قانون تامین خدمات درمانی ، (بدون پرداخت حق تامین سرانمه‌ها یا نه) برای استفاده تا صدور گواهی بازتوانی و یا تا زمانی که تحت مقررات درمانی دیگری قرار نگرفته باشند) صادر نمایند .

تبصره ۱ - هزینه خدمات ارائه شده از سوی بیمارستانها و مراکز درمانی خصوصی به اسرای آزاد شده بر اساس تعرفه‌های وزارت بهداشت ، درمان و آموزش پزشکی از سوی وزارت مذکور پرداخت خواهد شد .

تبصره ۲ - اعتبار مورد نیاز اجرای این طرح همه ساله در قانون بودجه کل کشور منظور می‌شود .

ماده ۷ - اسرای آزاد شده که با تشخیص کمیسیون مربوطه از کار افتاده کلی شناخته شوند و در صورتی که مشمول هیچیک از قوانین و مقررات برقراری حقوق وظیفه یا مستمری از کار افتادگی جانبازان نباشند دریافت متوسط حقوق وظیفه و مستمری از کار افتادگی جانبازان موضوع قانون برقراری مستمری در باره بیمه شدگانی که به علت همکاری با نیروهای مسلح ... مصوب ۱۳۶۰/۱۱/۱۸ که توسط دستگاه مربوطه نسبت به آنان پرداخت می‌گردد و چنانچه مستمری مذکور کفاف زندگی آنان را ندهد دستگاه مربوطه موظف است مابالتفاوت را برای نیل به زندگی متعارف پرداخت نماید و سایر آزادگان بر حسب مورد مشمول قوانین و مقررات از کار افتادگی جانبازان ذیربط خواهند شد .

ماده ۸ - اسرای آزاد شده که قبیل از اسارت در استخدام هریک از دستگاههای مشمول این قانون بودمانند می‌توانند پس از آزادی تا مدت یک دهم زمان اسارت (حداقل ۲ ماه و حداکثر ۶ ماه) با استفاده از حقوق و مزایای مستمر استراحت نمایند .

تبصره - کلیه مرخصیهای استحقاقی سالیانه آزادگان به نسبت مدت اسارت ذخیره می‌گردد و در صورت تمایل و درخواست فرد آزاده ، معادل حقوق و مزایای مدت

پسیمی تعالی

مذکور، به وی پرداخت می گردد.

ماده ۹ - کلیه دستگاهها موظفند نسبت به ادامه اشتغال اسرائی که آزاد شده یا می شوند حداقل در شغل سازمانی قبل از اسارتشان و یا همپراز آن از نظر سطح حقوق و مزایا و شئونات شغلی اقدام و امکان اشتغال به کار آزادگانی که کارمند دولت بوده و مایلند در محل سکونت فعلی خانواده خود بمانند را فراهم نمایند.

تبصره ۱ - در صورتی که به دلیل عدم توانائی جسمی فرد آزاده یا به دلیل اشغال پست سازمانی مربوط توسط متصدی دیگر، امکان اشتغال فرد در پست سازمانی قبلی یا همپراز آن وجود نداشته باشد، در صورت کاهش حقوق و مزایای مابهالتفاوت حقوق و مزایای جدید با حقوق و مزایای پست قبلی بایستی به دریافتی وی اضافه گردد.

تبصره ۲ - در مواردی که ارتقاء به پست سازمانی جدید نیازمند دوره های تخصصی و آموزشی ویژه باشد دستگاه ذیربط موظف است اولویت برقراری دوره مزبور را برای آزادگان تسهیل نماید.

ماده ۱۰ - محدودیت بند الف ماده ۱۴ قانون استخدام کشوری برای استخدام اسرای آزاد شده جهت ورود به خدمت دستگاههای دولتی الزامی نیست.

ماده ۱۱ - کلیه دستگاهها مکلفند وضعیت استخدامی اسرای آزاد شده که در هنگام اسارت در استخدام غیر رسمی یا موقت داشتند با درخواست کتبی آنان و تایید دستگاه مسؤل رسیدگی به امور آزادگان به رسمی، ثابت، دائم و یا عناوین مشابه تبدیل نمایند.

ماده ۱۲ - اسرای آزاد شده از لحاظ مستثنی بودن از تبصره ۶ قانون بودجه سال ۱۳۶۴ کل کشور همانند خانواده های شهداء و جانبازان خواهند بود و کلیه دستگاهها موظفند از تاریخ تصویب این قانون حداقل ده درصد از پرسنل مورد نیاز خود را با رعایت ضوابط و مقررات از میان اسیران آزاد شده های که نیاز به اشتغال دارند تامین نمایند.

ماده ۱۳ - مدت اسارت برای عموم آزادگان اعم از اینکه قبل از اسارت در دستگاهها شاغل بود مویا بعد از اسارت شاغل شوند با تمایل آنان به ازاء هر یک سال اسارت دو سال بعنوان سابقه خدمت رسمی و مرتبط تلقی می گردد و از هر لحاظ مورد محاسبه قرار خواهد گرفت و دستگاه ذینفع موظف است کمورات بازنشستگی را در قانون بودجه سال بعد پیش بینی و به صندوقهای بازنشستگی ذیربط پرداخت نماید.

تبصره - نحوه ارتقاء و ترفیعات آزادگان پرسنل نیروهای مسلح تابع دستورالعملی است که به تصویب ستاد فرماندهی کل قوا برسد.

ماده ۱۴ - مدت معالجه آزادگان و استراحت های بعدی آنان طبق تجویز پزشک معالج و تایید پزشک معتمد دستگاه محل اشتغال جزء سابقه خدمت رسمی مربوط و به

پسیمی ربغالی

عنوان حالت اشتغال تلقی و از هر لحاظ مورد محاسبه قرار خواهد گرفت .

ماده ۱۵ - آزادگانی که به درجه جانبازی نایل گشته و یا آزادگان مجروح و بیمار که تحت پوشش برنامه های حمایتی هستند چنانچه تا قبل از زمان بازتوانی به تشخیص کمیسیون پزشکی مشترک بنیاد شهید و آزادگان در اثر بیماریهای ناشی از زمان اسارت وفات یابند شهید تلقی و خانواده آنان تحت پوشش حمایتی بنیاد شهید قرار خواهند گرفت . در صورت فوت طبیعی با پرداخت حق بیمه توسط دستگاه مسوول رسیدگی به امور آزادگان از بدو اسارت به سازمان تامین اجتماعی ، از مستمری فوت و سایر مزایای تامین اجتماعی استفاده خواهند نمود .

ماده ۱۶ - برای جذب آزادشدگان در مشاغل آزاد اعم از تولیدی (تعاونی ، کشاورزی ، خدماتی و . . .) کلیه بانکهای سراسر کشور موظفند نسبت به اعطاء وام با حداقل کارمزد و هرگونه تسهیلات بانکی اقدام نمایند . آئین نامه اجرایی این ماده توسط بانک مرکزی و با همکاری دستگاه مسوول رسیدگی به امور آزادشدگان ظرف دو ماه از تاریخ ابلاغ این قانون تهیه و پس از تصویب مجمع عمومی بانکها برای اجرا ابلاغ خواهد شد .

ماده ۱۷ - وزارت امور اقتصادی و دارائی ، بانک مرکزی و شورای عالی بانکها لازم است در اعطای اعتبار به آزادگانی که تصمیم به احداث واحد تولیدی (تعاونی ، خدماتی و کشاورزی) دارند اولویت قائل شده و تسهیلات لازم جهت احداث واحدهای مذکور از طریق در نظر گرفتن معافیت های مالیاتی در پنج سال اول بهره برداری اقدام نماید .

ماده ۱۸ - کارفرمایان کارگاهها ، کارخانجات و موسسات خصوصی که بنحوی از امکانات و خدمات دولتی نظیر ارز ، انرژی ، مواد اولیه ، اعتبارات بانکی و غیره استفاده می نمایند موظفند آندسته از آزادگانی را که قبل از اسارت در واحدهای آنان به کار اشتغال داشته اند مجددا بکار گرفته و نسبت به غیر شاغلین در استخدام جدید برای اشتغال آنان اولویت قائل شوند .

ماده ۱۹ - وزارت امور اقتصادی و دارائی مکلف است به آزادگانی که با مشکلات مالیاتی مواجه هستند معافیت با تخفیف ۵۰٪ مالیاتی اعطاء نماید .

ماده ۲۰ - اسرای آزاد شده کلیه وزارتخانه ها و دستگاههای مذکور در ماده ۲۳ این قانون مکلفند با دستگاه مسوول رسیدگی به امور اسرای آزاد شده همکاری نمود و بخشی از خدمات و امکانات خود را در زمینه های (درمان ، توانبخشی ، تهیه مسکن ، ایجاد اشتغال ، تحصیل ، تهیه وسائل زندگی ، اعطای معافیت های عوارض و مالیاتی ، اعطای وامهای ازدواج و ضروری ، ایجاد واحدهای تولیدی و صنعتی ، کشاورزی

پسیم‌تعالی

جمهوری اسلامی ایران

مجلس شورای اسلامی

اداره کل قوانین و فقه نویسی

خدماتی عمرانی و صنفی ، برقراری مستمری ، تهیه وسائط نقلیه شخصی و همگانی ، دادن موافقت اصولی و پروانه‌های صنفی ، ساختمانی و پایان کار ، تهیه کالاهای اساسی و سهمیه بندی شده و مصالح ساختمانی ، انجام امور حقوقی مبتلابه آنان و ...) به انجام امور اسراء آزاد شده تخصیص دهند . آئین‌نامه‌های اجرائی این ماده ظرف سه ماه بتضویب هیات وزیران خواهد رسید .

ماده ۲۱ - اسراء آزاد شده داوطلب استخدام در دستگاه‌های مذکور در ماده ۲۳ از شرط حداقل تحصیلات مندرج در بند ج ماده ۱۴ قانون استخدام کشوری معاف می‌باشند و با سواد خواندن و نوشتن میتوانند استخدام شوند و دستگاه‌های ذیربط موظفند وسائل ادامه تحصیلات این قبیل افراد را فراهم نمایند .

تبصره - مدرک تحصیلی آزادگان از نظر استخدامی معادل یک مقطع تحصیلی بالاتر تلقی میشود .

ماده ۲۲ - وزارت آموزش و پرورش و وزارت فرهنگ و آموزش عالی مکلفند که با تشکیل دوره‌های فشرده کوتاه مدت جبران عقب افتادگی تحصیلی دوران اسارت آزادگان را نموده و پس از امتحانات مدرک تحصیلی لازم به آنان اعطاء نمایند . وزارتین مذکور آئین‌نامه اجرائی لازم را ظرف دو ماه تهیه و به تایید هیات وزیران می‌رسانند .

ماده ۲۳ - کلیه وزارتخانه‌ها ، سازمانها و دستگاه‌های قضائی - نهاد ریاست جمهوری - مجلس شورای اسلامی - سازمان صداوسیما و نیروهای مسلح جمهوری اسلامی ایران - موسسات و شرکتهای دولتی ، نهادهای انقلاب اسلامی ، بانکها ، شرکتهای بیمه ، موسسات و شرکتهای و کارخانجات ملی شده و دارای مدیریت دولتی و تحت پوشش موسسات دولتی ، جمعیت هلال احمر جمهوری اسلامی ایران ، شهرداریها و موسسات تابعه و یا وابسته به آنها و کلیه شرکتهای و موسساتی که بنحوی از بودجه عمومی دولت استفاده می‌نمایند کلیه موسسات و شرکتهای و کارخانجاتی که بهر نحوی از سهام یا سرمایه‌گذاری و یا کمک مالی دولت استفاده می‌نمایند و مصادرهایها و موسسات واگذاری دولت به موسسات فرهنگی خیریه و عام المنفعه و همچنین موسساتی که شمول قانون بر آنها مستلزم ذکر نام است شمول این قانون میباشد و در این قانون اختصاراً دستگاه نامیده شده است .

ماده ۲۴ - دستگاه‌های مذکور در ماده ۲۳ این قانون موظفند کلیه اقداماتی را که در برنامه حمایت از اسراء آزاد شده قرار میگیرد با هماهنگی دستگاه مسوول رسیدگی به امور آزادگان اجرا نمایند .

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

ماده ۲۵ - اعتبارات لازم برای هزینه‌های مربوط به کلیه امور آزادگان از محل‌های اعتبارات دفاعی ردیف ۵۰۳۰۴۱ ، برای سال جاری و برای سالهای آتی در بودجه عمومی کشور تامین گردد .

ماده ۲۶ - اسرای آزاد شده موضوع این قانون ، در شمول کلیه امتیازات اعطائی (که قبلاً در قوانین و مصوبات و هیات وزیران و سایر مقررات قانونی برای رزمندگان پیش بینی شده است و در این قانون به آن اشاره‌ای نشده است) خواهند بود .
تبصره - مدت اسارت اسرای آزاد شده برای احتساب امتیازات این قانون معادل دو برابر مدت حضور در جبهه محسوب می‌گردد .

ماده ۲۷ - اجرای مفاد مواد ۹ و ۱۱ مصوب و ایجاد اشتغال دولتی در ماده ۱۹ مشروط به تایید وزارت اطلاعات و در خصوص پرسنل کادر نیروهای مسلح مشروط به تایید حفاظت اطلاعات ذیربط خواهد بود .

ماده ۲۸ - آئین نامه‌های اجرائی این قانون حسب مورد ظرف مدت دو ماه به پیشنهاد دستگاههای ذیربط و با تایید دستگاه مسوول رسیدگی به امور آزادگان و تصویب هیات وزیران به مورد اجراء گذاشته می‌شود .

ماده ۲۹ - رئیس جمهور مسوول نظارت بر حسن اجرای این قانون بوده و مسوول ستاد رسیدگی به امور آزادشدگان را تعیین خواهد نمود .

لایحه قانونی فوق مشتمل بر بیست و نه ماده و دوازده تبصره در جلسه علنی روز سه‌شنبه مورخ شانزدهم آبان‌ماه یک‌هزار و سیصد و شصت و هشت به تصویب مجلس شورای اسلامی رسیده است . / ن

رئیس مجلس شورای اسلامی

مهدی کروبی